

117

8.hét

Kedd 1163-1173

II. Mikor ünnepeljünk?

A LITURGIKUS IDŐ

1163 "Az Egyház mint jó anya feladatának tartja, hogy isteni vőlegényének üdvösséget szerző művét az év folyamán meghatározott napokra szétosztva, szent emlékezéssel ünnepelje. Minden héten vasárnap, az Úr napjának nevezett napon megemlékeznek az Úr föltámadásáról, melyet az esztendőben egyszer, a legnagyobb ünnepen, húsvétkor az Ő boldog szenvedésével együtt ünnepel. (...) A megemlékezés a megváltás misztériumait az időben megjeleníti, s ezáltal az Úr erényeinek és érdemeinek gazdagságát föltárja a híveknek, hogy meríthessenek belőle, és betelhessenek az üdvösség kegyelmével."

1164 Isten népe a mózesi Törvénytől kezdődően ismert dátumhoz kötött ünnepeket, elsősorban a Húsvétot, hogy a szabadító Isten csodálatos tetteire emlékezzék, hálát adjon értük, emlékezetüket őrizze, és megtanítsa az új nemzedékeket, hogyan alakítsák ezekhez magatartásukat. Az Egyház idejében, mely Krisztus egyszer s mindenkorra már beteljesedett Húsvétja és annak az Isten országában való beteljesedése között folyik, a meghatározott napokon ünnepelt liturgiát egészen Krisztus misztériumának újdonsága határozza meg.

1165 Amikor az Egyház Krisztus misztériumát ünnepli, imádságát egy szó hatja át: "Ma!", visszhangozva az imádságot, melyet az Úr tanított neki és a Szentlélek hívását. Az élő Istennek ez a "mai napja", melybe az ember meghívást kap, hogy belépjen, az egész történelmet fölülmúló és vezérlő Jézus húsvétjának az "óra"-ja:

"Az élet mindenek számára megnyílt, és örök világossággal telt meg minden. És a napkelték Napkeltéje előnti a mindenséget: és Ő, aki a "hajnalcsillag előtt" született, a halhatatlan és hatalmas Krisztus jobban ragyog mindeneknek, mint a Nap. Ezért nekünk, az Őbenne hívőknek hosszú, örök és kiolthatatlan fényes nappalunk van, a misztikus húsvét."

AZ ÚR NAPJA

1166 "Az Egyház a húsvéti misztériumot a Krisztus föltámadása napjából eredő apostoli hagyományra támaszkodva, a nyolcadik napon ünnepli, melyet méltán neveznek Úr napjának, dies dominicának." Krisztus föltámadásának a napja egyszerre "a hét első napja", a teremtés első napjának emlékezete és a "nyolcadik nap" is, melyen Krisztus a maga nagy szombati "nyugalma" után megkezdi azt a Napot, "melyet az Úr alkotott" (Zsolt 118,24), a napot, az "alkony nélküli napot". Középpontjában az "Úr vacsorája" áll, mert abban találkozik a hívők egész közössége a föltámadott Krisztussal, aki meghívja őket ünnepi lakomájára:

"Az Úr napja, a föltámadás napja, a keresztyének napja, a mi napunk. Az Úr napjának nevezzük, mert az Úr győztesként ezen a napon ment föl az Atyához. Ha a pogányok e napot a Nap napjának nevezik, mi is szívesen annak valljuk, mert ma támadt a világ Világossága, ma kelt föl az igazságosság Napja, melynek sugara az üdvösséget hozzák."

1167 Az Úr napja kiemelkedően a liturgikus összejövétel napja, melyen a hívők összegyűlnek, "hogyan hallgatván Isten ígését és részesedvén az Eucharisziában, megemlékezzenek az Úr Jézus szenvedéséről, föltámadásáról és dicsőségéről, és hálát adjanak Istennek, aki őket élő reményre szülte újjá Jézus Krisztusnak a halálból való föltámadása által":

"Amikor tehát elmélkedünk [ó, Krisztus] a dicsőséges csodákon, és a bámulatos jeleken, melyek a te szent és dicsőséges föltámadásod e szent napján történtek, mondjuk: áldott az Úr napja, mert ekkor kezdődött a teremtés, (...) a világ üdvössége, (...) az emberi nem megújítása (...). E napon ragyog az ég és a föld, és fénnel telik meg az egész világ. Áldott az Úr napja, mert ekkor nyíltak meg a Paradicsom kapui, hogy Ádám és az összes onnan kizárt félelem nélkül oda beléphessen."

A LITURGIKUS ÉV

1168 A föltámadás új ideje a húsvéti szent három napból mint fényforrásból beragyogja az egész liturgikus évet. Az esztendő a három húsvéti nap előtt és után a liturgia által lépésről lépésre átalakul. Valóban "az Úr kedves esztendeje" lesz. Az üdvrend az idő keretében hat, de Jézus húsvétjában és a Szentlélek kiadásában történt beteljesedése óta a történelem végének "előízét" elővételezzük, és Isten Országáa belép a mi időnkbe.

1169 Ezért a húsvét nem egyszerűen egy ünnep a többi között, hanem az "ünnepnapok ünnepnapja", "az ünneplések ünneplése", mint ahogy az Eucharisztia a szentségek szentsége (a nagy szentség). Szent Atanáz "a nagy vasárnapnak" nevezi, mint ahogy a szent hetet Keleten (és Magyarországon is) "Nagy Hétnak" nevezik. A föltámadás misztériuma, melyben Krisztus megsemmisítette a halált, hatalmas erejével áthatja a mi régi időnket, mindaddig, amíg minden alá nem lesz vetve Krisztusnak.

1170 A Niceai Zsinaton (Kr. u. 325-ben) minden egyház megegyezett abban, hogy a keresztény húsvétot a tavaszi napéjegyenlőséget követő első holdtölte (a zsidó naptárban Niszán hó 14.) utáni vasárnap kell ünnepelni. A Niszán hó 14. napjának kiszámítására használt eltérő módszerek miatt húsvét napja nem mindig esett ugyanarra a napra a nyugati és keleti egyházakban. Ezért keresik ma a megegyezést, hogy az Úr föltámadásának napját újra egy időpontban ünnepelhessék.

1171 A liturgikus év az egyetlen húsvéti misztérium különböző szempontjainak kibontása. Ez érvényes főként a megtestesülés misztériuma körül elhelyezkedő ünnepkörre (Gyümölcslő Boldogasszony, Karácsony, Epifánia), mely üdvösségünk kezdetére emlékeztet és közli a húsvéti misztérium első gyümölcseit.

A SZENTEK ÜNNEPEI A LITURGIKUS ÉVBEN

1172 "Amikor az Anyaszentegyház így évenként megünnepli Krisztus misztériumait, megkülönböztetett szeretettel tiszteli Isten Anyját, a Boldogságos Szűz Máriát, akit elszakíthatatlan kötelék fűz Fiának üdvösséget szerző művéhez. Benne csodálja és magasztatja a megváltás legkiválóbb gyümölcseit, és mint legtisztább képben, örömmel szemléli benne azt, amire vágyik, s amit remél, hogy maga is el fog érni."

1173 Amikor az Egyház az esztendő folyamán a vértanúkról és a többi szentről megemlékezik, ezekben "a Krisztussal együtt szenvedett és megdicsőült" férfiakban és nőkben "a húsvéti misztériumot hirdeti", "és a hívők szeme elé állítja a mindenkit Krisztus által az Atyához vonzó példájukat, s az ő érdemeikre hivatkozva esdi ki Isten áldását".